

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ser[m]ones de septe[m] viciis criminalib[us]
eoru[m]q[ue] remediis magistri Pauli Wan theosophi et
co[n]cionatoris Patauiensis eximii**

Wann, Paul

[Augsburg], 1517

VD16 W 1186

De remedijs [et] sup[er]bia[m] i[n] ornatu exteriori. Sermo. XXVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30065

Bermo

XXVI

dis cibis: lectisternijs & vicensilibz / ceteri domi
z cernentibz: ancillis & liberis debita educatioe
Esten vez q̄ qnq̄s m̄leres maiori rōne sūt p̄
dīcī singul̄ negocijz & officijz sibi & viri meū
berit q̄ viri. Et tūc op̄s fin hūc iellecū mu
lere iduere veste. i.mēre virilē: & viri femica
veste. i.mēre incedere: si se p̄s ad sensum hec
videm. Scđo trāfformatio habet p̄s fice
ri qnq̄s sine petō: p̄p̄ aliquā necessitatē v̄l cām
se occulatō ab hostibz: vel p̄p̄ defectū alteri
vestimēti. v̄l p̄p̄ aliqd hmōi: vt d̄c sc̄ns Tho.
vbi s. i.sol.iiij.argu. p̄ totū. Quarū i q̄ pec
cāmleres e sollicitatio curiositat̄. Nā si mu
lere aliq̄ roget v̄l sollicitet suores calceoz: sar
tores vestimētoz: textrices peploz: aurifabz os
ornamētoz: & sic de alijs artificibz: vt aliq̄ sup
flua & curiosa faciat: q̄ viros ad luxuriā incitāt
z inducit: aut ornatus insuetū pōpose ostērat
z. Hmōi artifices faciēti illa: fieri mādāces
& sentieres moreat̄ peccat̄. ad Ro. i. Qui ta
lia agū digni sūt more. nō solū q̄ faciūt ea: s̄
z q̄ plentiū faciētibz. Unī Lbry. sup Mat̄.
dt. Q̄ er at arte calceoz: & textoz m̄lea absēin
dere op̄z. Et reddit causaz dices. Eteni ad lux
uriā deducērūt neccitatē et̄ corrūpences: arte
male arti cōmīscēces. vt z ondī sc̄ns Tho. vbi
s. i.sol'one. iiij.argu. in fi. Utinā hec artēderēt
sartores: suores: pellifices: textrores & textrices
& ceteri mechanici q̄ m̄la supflua & curiosa ad
inueniūt: ad nibil virilia & necaria. sed solū vel
ad vanitatis w̄l lascivitāt̄ v̄l auariciā: s̄t d̄ alijs
Utinā tales saperēt & intelligerēt: ac nouissima
pudorēt. Et signācer virtūt in currars: & male
apris vestidoz & calceis rostrac̄. Silt & m̄leres

Esplū pōn recaudis tongas trabedo. Uere si bñ arr
derēt; hec singla ve ignē ifernale fugerēt. Dix
de longi caudis vñi exsplū in pcedēti ser. B.
Dicā adhuc vñi qd narrat L. clari. Q. sacer
dos qdā i ciuitate mogüetina, dū qdaz mulier
varis ornatis cecra an fores ecclie trahit et
cauda vestimetroz quā logissima porcalat mi
ciuidine demoni nigroy dentibz cachinariis
manibz plaudētiū t pedibz salectiū sp̄ exis.
Qui mox eā ibidē stare iussit; p̄lm aduocauit;
demōes ne fugerēt adiurauit; et ve p̄plus bñ vi
dere posset iperrauit. Uideā autē mlt̄ se sic a
demōis delusam ac p̄lī derisō habitat. vesti
metoz fastu deposito d̄ cerero vitā i meli cō
mutauit. Sic ḡ p̄t̄ quō qdrupt̄ peccat mulie
res i ornati vestiti sive in vestitu. Rogem⁹ ḡ
deū ut sua misericordia nos adiuuet q̄t̄s deponam
mus oēm fastu t ornati supbie; ve sic mag⁹ do
ḡ mudo; mag⁹ deo q̄z diabolo placere studeā
Qd nobis pcedere dignet dñs nř Jēsus ch̄s i
secula bñdīct⁹ s̄ men.

Cheremedha 3 superbiā i ornatu
exteriori. Sermo. xxvi.

Pecit dominus de

Fus Adam z vxori sue tunicas pellice
as; z iduit cos. **Bcn.** iij. ¶ In pcederit
finē audistis pla de supbia i ornatu exteriori;
qñ vīz ornatū exterior sit licet v'l illicet. Et siq
gnant de ornatu mltex, quō mltieres qdrupti
peccat se ornādo. Nūc vidēdū erit d' qbusdā re
medijs ḥ supbia i ornatu exteriori, q̄ remedia ne
dū mltieribz h̄z t viris vestia erūt si diligēcer ca
p̄sp̄xerint. Noluit ei dñs de⁹ p̄mos n̄ros spaz
rēces post p̄cm ornare rebz p̄fici: q̄s uia oia ei
erat tñc sic z nūc possibilias; h̄z ornauit illos z ve
stuit tunics pellicies: v̄ i cbate dr., z sic iduit
cos nob in exēplū būlūtatis z pnie. Pro gratia
Bue maria. ¶ Fec dñs de⁹ adā z vxori sue tu
Lire v̄ba thēat̄ e (nicas pel. z c. **Bcn.** iij.
notandū q dñs de⁹ fecit Ade z vxori sue tuni
cas pellicies. i. d' pellibz mortuoz aialiti: in s
gnū sua mortalitas, qz an p̄cm erat imortales;
sed statim post p̄cm facti sūr morales z passi
bles. Et qz idigebat regumēto ḥ intēperie aeq
ris loci ad quē erat ejciendi: iō vestimentū eis fe
cte de pellibz mortuoz aialiti: qd z faciū est ad
ez būlūtationē z supbia ūtūratiōne i ornatu
exteriori. Iō nūc vidēdū erit de remedijis p̄tra
bmōi supbia. ¶ Est igit aduerendū qz dō
cto. i diuersi suis libris z opuscul'multa z va
ria ponat remedia ḥ supbia intēriorez z extēri
ore. tñ qz s. ser. v. vi. vii. dixi de remedijis ḥ sup
bia intēriore. Nūc ex doctordibz alij collegi res
media p̄tra supbia siue ornatu extēriore: vīz
intra signata.

*Institutio primordialis
Irritatio diuinalis
Expletatio secularis
Inhabitatio exiliialis
Aggravatio sive oneratio
capitularia*

Corporalis
Primum q̄ remedii i superbia i vestitu sive or-
natu exteriori ē iste ictio p̄nordialis. Nā dñs de-
cū boiem pdixit p̄ciosam eiā aiam: quā ad su-
am silitudinē et imaginē creauit: sub vili sacco
carnis abscondit. voleas in h ostendere q̄ corp⁹ qd
est vile no dñz p̄ciosū regumētū hie. sed yr i p̄n-
tri tpe in cēdām⁹ reformatiō aīsp. Et ad h fuit
p̄ceal⁹ p̄m⁹ aduenit filij dei i mūdū. i futuro
vo vult ut fieri reformatiō corporis. et ad h erit se-
cund⁹ aduēt⁹ ei⁹ ad iudiciū. tūc em̄ resurgente
corpa sc̄rōp⁹ et gl̄iam suā babebūt q̄ h sine gl̄ia
fuerūt. Ex hac eritā cā dñs de⁹ post p̄uariacōz
omoz parētū fec̄ cīcū nicas pellicas vbi s. n̄
purpureas aut sericeas aut alijs reb⁹ p̄ciosis
textas. Erat em̄ ambo nudi. Ben. q̄. Et hanc nū
litare coquerunt post p̄uariacōz et sic erubescer-
eāt. Et bñ coquerunt se nudos. i. ḡia dei spolia
os p̄ p̄cīm ad qd seq̄baꝝ erubescētā t iordina
us mor⁹ carnal⁹ cupic. ¶ Scđm remedii ē
irritatio diuinal. Nā p̄ciof vestib⁹ vlera id qd
rigit stat⁹ sur⁹ se adornare: ē dei irritādo de⁹

De superbia in ornatu

bonoare. Qui ei pectoris se ornat indumentis suis
pbris et abusione imaginis quam dicit fecit cui sua sa-
pietia et sue silue dini formauit meliorare in
restitutis et sic hoc iniuriam facit. Si ergo hoc timeret facere
irreuerentiam imaginis brevis vel christi bovis; cur
non vere irreuerentiam suarum imaginum scire tristis
tacit. Unde de Innocente de vili. xii. b. c. lxxv. Lumen
artificialis spes hominum superducit; siue suarum co-
lors suarum apparatu vestimentorum; natus hominis fa-
cies obducit; namque hominis artificialis arre super cre-
derem.

De irris orationis. Ide deus valde irritans per superbos. Et propter
eum per superbos multa mala eis comittantur. Unde Isa. viii. de
narratur vero et allegatur Innocentius. vbi s. c. lxix. Attende inde quod dicitur
Habemus superbium ornatum comedimus deum per prophetam di-
videmus. Pro eo quod eleuare sunt filii sion et abulaverunt exercito
collo et nubibus oculorum ibimus; devaluimus dominus filius
as sion; et crine eazar nudabimur; in illa die auferemus
domini ornatum calciametrum; et lunulas et cor-
ques et monilia et armillas et mitras et discrimitalia. Et sequitur. Erat per suauem odorem feror et per pro-
fumum funiculus et per crispati crine calvicii et per fas-
cia pectoralis cilicium. Et subiungit Innocentius. vbi s.
Ecce iusta reddidit per cuius per penam; ut ei co puniat
in quod peccauerit; sicut illud Sapientiae. Per quod pectus
erat per hec et torquebat. Ecce quod dominus comedimus per
superbum; quod per vestium inanimi populi sequitur et fusio magis.
Unde Bernardus. i. li. sol. c. vi. Si curiosas vestes re-
quisitae per ornatum esti; subiecte sternentes cinqua et opis
meritis tuum erit et misericordia. Justicia dei alii iudicare
non potest nisi quod merentur opera nostra. Qui igitur plorat
ligatus est deus; sequitur diabolus et ibit cum eo ad
supplicium eternum. Hoc vero. Ecce quod sequitur superbiam
in ornatu vestimentorum. **S**ed singulariter est adu-
eretur etiam per ecclesia ornamenta prophetam regit crines;
ornamenta calciametrum; et corona et fascia pectoris
et caput. Utinam hec accederent quod multiplicetur vanitate
et superbiam arrebat in pilis; viri et mulieres; viri et tor-
nis crinito et crispati; de quibus superbius dicit prophetam. Erat per
crispata crine calvicii; sed ubi certe in inferno. Iacob
Petrus apostolus reprehendit sarcina dure superbiam mulierum
in ornatu crinitu cum capillatura aurum et cetera. Petrus.

Rostra in aliis. Quia etiam noui dimicant vanitatem et farum
calceos. totum in calcis et viris et mulieribus; et longi rostra cal-
ciametrum; in pectoratione eorum; in divisione; in corona
dimicatio et variatio in colore et cetero. Nemo du-
bicatur debet enim in humero vanitatem et rostra aere dia-
bolica sunt invenientia. Non enim inuenientia aial in rerum
natura quod sic in pede rostrum habeat; sed inuenientia
hanc rostra in capite. Utinam aliq[ue] humeri rostra
iostri habent in pede ad coquendam suam saturatam.
Qualiter etiam sit faruicula in pectoratione sotularum et
corundem stricteura; ex quod pedes leduntur et flanctur. quod
libet sane mente non scribere potest. Non enim ita isti
generant pedes si certe in copedibus; sicut quod con-
stringuntur in sotularibus. Et certe multi inuenientur
quod non recipere per priam ratione quamam in pedibus et cetero.
Quia etiam sit faruicula in sotularibus querere pul-
chritudinem; quod ad hanc inuenient ut maculentur; et per
deos ab iniquitate seruentur. Audiat et mulieres per
superbum dicentes. Tu seruat dominus torqueas et monilia

in collo et pectoris; sed quod dabitis per illis in inferno
certe serpentes; bufores et homines; qui cum amissis
non morietur et ignis non extinguetur. Isa. viii. Sed
quod finaliter dicatur prophetam erit per fascia pectorali cili
ciui. O quod erit in ciliis infernale; quod intolerabile
quod tunc erit per fascia pectorali dolor; quanto tunc
mor; quanto clamor; sentient utique sentient. nec erit
finis iuxta superbium prophetam psalmus. Laudet super eos caro
bonies; in igne dichicias eos; et in misericordia non sub-
sistunt. Utinam mulieres accederent coprimentes videra
qua mala faciunt; quod malorum et pectoris sine
occasio et causa; si hec vere percederent nunquam a dolore cessarent. Etsi dicitur. Quod suetudo omnis in hac
pita est mulieres sic incederent ruderem non possum
sum nisi quod hic extra de simonia. i.e. Non satias; quod
tempore diuinatur non minuit per nos; auger. Et
ex de profane. in. c. Lxx. capitulo. de Greco. secunda. Tanto se
guiora per quanto diuinum infelicitate aiam detinente
alligata. Mala enim consuetudo non est consuetudo
sed corruptela. Et profane. c. vi. et c. vii. Ibi nota
exemplum etiam de nobili muliere. **T**errium regis
medius et superbiam in ornato exterior est exemplatio
scripturalis. Nam recitat saluator. Lu. xvij. quod dives
qui inuidebat purpura et byssum; finaliter sepulcher est
in inferno. Sicut Holofernes qui sedet in canopeo
quod erat ex purpura et byssu; auro et smaragdo et
lapidibus preciosis in exitu; a Judith; est iugulatus et
in canopeo inuolitus; ut dicitur. Judith. x. et xij. capitulo.
De hoc Nico de laet. sup. Judicium. c. x. quod Holofernes
sedet in canopeo. t. i. in cathedra super quam open
sum erat canopeum ad decorum sedis. Est autem
canopeum quodam cortina inter rotunda et latera; tendens
super in arcu. Hec lyra recite sic fieri solent reges
et reges. Diana etia filia priarche Jacob annis egredieruntur
ut ait Josephus; ut emere ornatum suum est a domo
liam; priuicias; agros; primitur. Et hanc exercitum. Sic ratocis
etiam filii emos et violenter oppressit. Ben. xxij.
Et sic ornatus fuit etiam sue defloratores; quod et hodie
sepiissime contingit. Has historias introducit In-
nocentius. vbi s. c. lxix. De Herode etiam dicitur. Act. xij.
quod induit vestem albae rationabat; et plures acclama-
bat voces dei et non hominis. Et cofestum percutit cum
angelis dominis per superbiam ammisit expiravit. Quia
sic dicitur in historia ecclesiastica; vestem iduebat ex au-
ro et argento et lapidibus preciosis et extra; quod recepta
in se solis radiis multiplicaret ab columnis quodam
quod tam deo in aliis funderet. Ecce quod pueri
sunt ornatus se ex superbiam. Magna etiam sa-
crautatis et auro et argento circumdare saccum stercorum
et fecore repluerunt. Et enim est ornare sepulchrum omnium
immaculata plenum. Unde Innocentius. vbi s. c. lxix. Quid
est hoc preciosum ornatum vestibulum nisi sepulcher foris
decoratum; in eius autem spuria plenum. De hoc sal-
uator. Mat. xxij. Et opus enim pectoris sicut Augustinus
est anime sepulcher. Qui igitur in vestibule sunt vani et super-
bi et extra vestibule gloriosi; sunt vestibule fecore
victor pleni. Sic narrat in historia Barlaam de quadam rege qui in iterum habuit obuias
duos virtos in vestimentis et sordida et facie occi-
tenuerat; qui domino psallebat. Rex eos videt illos

eo de curru exiliuit et in eorum amplexus ruit.
qd videntes p̄ncipes multū indignati fuerunt:
et tantū rex respectu pauperū se humiliavit. Et
cum null⁹ ei de hoc interrogare p̄sumpsisset.
rogauerunt fratre eius ut quereret rege causam
quare talib⁹ psonis tanta exhibuisset reueren-
tiā. Rex autē volens illis ostendere insipientia
suam: q̄tuor arcas fieri p̄cepit. quaz duas oī
prime ornare et deaurare fecit. in q̄bus m̄bil n̄
si ossa mortuō posuit: q̄s aureis seris firmas
uit. alias duas de pice et bismuthine linituit et bu-
milib⁹ lignis cōposita. in q̄b⁹ p̄ciosas margar-
itas et vngēta optima recōdidit. q̄s funib⁹ c̄t-
litionis ligavit et clausit. Et has arcas ancemas-
gnacere: ut estimaret qd singule valeret posuit.
Et illi deauratas meliores esse iudicauerunt. q̄s
bus repate. Errat omnino insipietas. oculis ex-
teriorib⁹ nō inceriorib⁹ iudicantes. apert⁹ autē de
auratis et ossib⁹ patefact⁹: ait rex. Iste est typus
eori⁹ qui exēri⁹ sunt glōst⁹: iuris hō ferentib⁹
operib⁹ pleni. Deinde apert⁹ alius ait. Iste est
typus eori⁹ qui exēra sūt i sordido vestib⁹ vestis-
ti. intrus h̄tūlō bene redolentes et vños: do di-
lecti: mūdo despecti. q̄les fuerū illi de q̄z ve-
neratio me fecisti reprehendi. Sile habem⁹ in
legenda aplor⁹ Simoñis et Jude. Qui cū p̄ter
vilitatē vestiū dicit fuisse pannosū et q̄s b̄de⁹
speci. ostēdit Simon i vase vili aliquā nobilissi-
mū reserū abscondi. Sed heu mō hoc mo-
dicū curak ab hominib⁹ mō. Ubi babiū simi-
plies despiciunt. ad domos principū glōst⁹ in
tromiterunt et pauperes exclūdunt. Sicut oī q̄
dam phō narrat Innoce. vbi sup̄. ca. lxv. Qui
cum i habiū p̄ceptib⁹ aulam p̄ncipis adiisse
et diu pulsans admissus nō fuisse. sed quorū
tentasse ingredi roti⁹ cum cōrigit repellit. Il-
le murauit habiū et assumpit ornatū. tunc ad
prīmā vocē aditus patuit venienti. Qui ad phō
cipem accessit et pellem palli⁹ q̄d gestabat cepit
venerabilis osculari. sup̄ quo p̄ncipes ammirat⁹
qd hoc esset inq̄situs. Lui phōs respōdit. No-
norantem me honorō: quia qd virtus nō potu-
it vestis obtūvit. Et exclamat p̄sequēter Inno-
ce. dicēs. O vanitas vanitati⁹ et omni⁹ vanitas:
plus honoris defert vestib⁹ q̄ virtutib⁹ plus
vanitati⁹ honestati⁹. **¶** Quartū remediū
est inhabitatio exiliū: quia hic habitam⁹ in
hoc mundo tangit in exilio. Unde Bern⁹. in q̄
dam sermone. Prīmū remediū extra superbiam
sue habitum superbū est locus quis exiliū.
In isto enim mundo sumus exiles et peregrini
in et viatorib⁹ celi. Non enim habemus hic ma-
nenteem ciuitatem: sed futuram inquirimus.
ad Hebre. xiij. Unde Augu. de vera innocen-
tia. Omnis qui ad supernā pertinet ciuitatem
peregrinus est mūdi. et dum temporali viciuit
vita. in terra vivit aliena. Sicut enim peregrini
et viatores vestes deforū humiles et cōes. Ita
nostrū exiliū mouere nos debet ad portādū

būlē habitū. sicut de H̄ber. sup̄ regloz. Et iō
q̄ se in h̄ exilio ornāt ut mō placēt: etiā glā
p̄tenit. q̄rē glie p̄ponit glā et laudē boim
L̄bari⁹ ei bñt ve pulcri dicant q̄ regnū eer
nū p̄seqn̄t. Nec ēt laudē sp̄ bñt quā hic intem-
dit. In arca ei n̄ serata ebensaz suū bñt. et iso
leuis illū omittit. Un̄ Bern⁹. Insipies eu q̄ cō
gregas merēs i sacū p̄fus. q̄ t̄bclauz tuum
in alieno ore p̄stitus ignoras q̄ arca ista non
claudit nec sc̄ras habet. De exilio nostro scribit
Hildebertus ep̄s cenomanū. verificator⁹ egre-
gius: ut allegat Uincen̄. in spe. hist. lib. xxvij. c.
ix. inf̄ ceteros h̄ suis dices. Heu mibi: nulla fis-
des: nulla p̄stantia reb⁹. Res ip̄e qd sīt: mos
būltare docet. Lunera s̄b anticipi pendēt mor⁹
talio casu. Et sp̄dēnt p̄pria mobilitate fugam
Quicqđ h̄tēs hodie: eras te forasste reliquit. Due
mō du loqr̄ s̄sinēt ecē tuū. Et p̄ pauca s̄biūgē.
Hoc ēt bic hois sp̄ cū c̄te labi. Et sp̄ qdāz dīctio
ne mori. Res et opes p̄stan⁹ et famulat̄ ad hois
rā. Et locuples manē: vcl̄p̄c paup̄ crie: Iea m̄l-
ta ibidē metra ponit: sp̄ p̄mo hexamer⁹ postea
pentamer⁹. **¶** Quicqđ remedii ē aggūario
sue oneratō corporal. Un̄ dī Bef. sedz ī meditū ē
corpo: q̄r̄ onerofū. L̄or⁹ ei qd corūp̄ aggūose
aiaz. zdepm̄t̄ t̄rena cogitatio sensū: ali⁹ dī: et
depm̄t̄ sensū m̄lta cogitare. Sap̄. ix. In q̄b⁹ s̄
bis fm̄ Hug. cardinalē postillarōz in postilla
sup̄ eodē v̄bō duo mala tangit q̄ fac̄ corp⁹ aīc.
. s̄. aggrauatio affec⁹: et obscuratio īrellectus.
Prīmū malū ibi [corp⁹ qd corūp̄]. s̄. coruz
priō originali p̄pc̄m̄ Lagghar aiaz]. i. iterio
re affec⁹ aīc ad ifirma inclinādo. sic que trahit
dorsū qd sibi p̄figit. Sedz malū ē obscurorō ī
cellect⁹: ibi [z dpm̄t̄]. i. dorsū p̄m̄t̄ sensū]. i.
īrellēm̄ [m̄lta cogitare] p̄ m̄lta diuisū: ut iā n̄
libeat cogitare vñlia. i. q̄ an̄ s̄t et q̄ retro s̄t: et q̄
sup̄ s̄t et q̄ ista s̄t. Nā retro s̄t p̄cā: nā mor⁹: s̄t
p̄ p̄mia: infra supplicia. Heu dñs Hugo. vbi
s̄. Jō dī Innoce. de vili. zdt. bñu. ca. xix. L̄or⁹
p̄c̄aīc carcer. de q̄ p̄l. aīc. Educ̄ d̄ car. aiaz meā.
q̄ nō vñlē c̄tēt̄ d̄ corporē vñlē c̄tēt̄ de carcere.
nūq̄ et in corpe q̄es et trāq̄llitas: nūq̄ p̄p̄ et
securitas: vbiq̄ timor et trēor: vbiq̄ labor et do-
lor. Ei se. c. d̄. Quis vñq̄ diērotā durici sua
blectatō locūda: quē i alīq̄ p̄c̄ diei reat⁹ p̄sc̄e
v̄l̄ ip̄e: ire v̄l̄ mot⁹: p̄cupa nō turbavit: quē li-
uor iudicē: v̄l̄ ardor avaricie v̄l̄ celoz supbie nō
verauit quē alīq̄ iaceura: offensio v̄l̄ passio nō
cōmouerit: quē deniq̄ v̄l̄ v̄l̄ audir⁹ v̄l̄ acēt̄ oī
q̄s nō offendit. Nec Innoce. Et qd̄ trē dīca d̄
innūt̄ cogitatōib⁹ et varijs: quas h̄o p̄ diē p̄as-
t̄. et in diūla rapit. Demiseria aīc degent̄: in
corpe de Hildebert⁹ vbi s̄. i spacio. ut allegat
Uincen̄. in spe. hist. lib. xxvij. cap. ex. Et h̄ in persona
anime plangentis in corpe. Triste ingum cer-
vice gero: grauib⁹ cæcenis. Probololoz ad
mortē non moritura trahor. Heu mibi q̄s do-
ciliſ ſulli: q̄ p̄mp̄ta ſb̄re. Turpia q̄ velox ad.

De superbia exteriori

mea damnata fui. Et seq̄. Ego ediar: sed nescio q̄. Is nescio q̄. Et foras die iste sup̄m erit .i. ultim⁹. Et plā ibidē mercede de d̄ia. Et quo hec oīa ita se hñt. cur tē sup̄bi hō i sup̄bo ornatū: t̄ n̄ cogitat q̄ ornat⁹ iste rūe deficit q̄ ma gis eēr necari⁹. q̄n vīc̄ia vēire dēbit ad illam magnā curia. i q̄gregata ēt q̄ i tra ⁊ q̄sb tra ⁊ q̄ celo s̄; finali. s. iudicio. T̄ viri ⁊ multe resiq̄ se alieis plurim⁹ q̄si corin⁹: siue re pul̄ etros faciebāt: has res amittet ⁊ turpissimi ap̄ p̄ebit. Et n̄ solū tē deficit gl̄ia ornat⁹. Is eriaz murabil⁹ i ḡminia. Et ml̄ter q̄ pl̄būt de gl̄ia pl̄bēt de ḡminia: idē de viro: h̄ illud Osee. iiii. Sliā eoz i ḡminia 2m̄abō. Et Es̄a. iiii. Ecce si b̄et q̄nḡ f̄media ⁊ sup̄bia. dz ⁊ merito mo uere oēm boic̄ ad deponēdū ornatū sup̄bū vi ta ch̄i dñi. q̄ i mūdū p̄mo vīc̄ia h̄ilib⁹ pānis iuoli voluit. q̄les vxor fabri b̄e portuit. ⁊ licee maria aer̄i iclēntia na⁊ fuerit. nlla tñ i sc̄ptu r̄s o pellib⁹ mērio fit. p̄fca corp̄ q̄b sup̄bia fu erūt a dñi i finali iudicio n̄ ornatū. Un̄ Bē. "Nūc can: nūc rideat q̄ corpora sua pellib⁹ mu rū ⁊ stercoib⁹ verū informat. q̄ cū dñs ad iudicadū venerit: n̄ reformab̄ nisi q̄ abiecc̄ nis ⁊ b̄nūlīc̄ iuenerit. quē exspectam⁹ remu neratore iesū ch̄im dñm n̄m Amen

De sup̄bia in rebus exterioribus

Sermo. xxvii.

Olite extollere i

Laltū cornu vīm: nolite loq̄ adūs⁹ dñi
iniq̄atē. p̄.lxviij. **I**n p̄cedēti f̄mo ne audist̄: q̄ntū d̄ offendit⁹ p̄ sup̄biā i ornatū
exteriori: quē sup̄bi suis adhibēt corpib⁹. Et ibidē
q̄nḡ remedias ⁊ b̄mōi sup̄biā: hō diligēt cogitāda ⁊ veilia. S̄z q̄ sup̄bia n̄ solū 2m̄itūi cor
de v̄l̄ i oē. aut ornaru corp̄is exteriori. sed ēt in
alij̄ rebus exteriorib⁹. q̄b hō vīt ad s̄i ostiāt̄
vīc̄ia. i eoz i edificijs. s̄i s̄i alij̄. Jo
d̄ tñ sup̄bia i b̄mōe dicere intēdo. **T**alis ei su
p̄biēt arguit. p̄pha i t̄bis p̄missis: di. "Nolite
extollere i altū z̄. p̄.lxviij. Pro grā Ave ma.
Nolite extollere i altū cornu vīm vīb̄i s̄i.

Litera p̄missa thēas̄ v̄ba ē norādū: q̄ p̄ ea re
phendūt oēs sup̄bi. cū d̄ p̄pha. **L**Nolite extol
lere i altū. **I**. p̄ sup̄biā. **C**ornu vīm. **I** dñi a q̄
est̄ pdic̄. **N**olite loq̄ adūs⁹ dñi iniq̄atē. **J**ac si
sit auxiliator vīt i sup̄bia ⁊ p̄tis vītis. **E**cām
sb̄dit̄. q̄ nec ab oriente ⁊ nec ab occidente ⁊ nec a
deſt̄ mōrib⁹. **S**up̄le d̄s abest̄. **L**qm̄ d̄s iudex ē. **J**
q̄. d̄. d̄s v̄b̄iq̄ p̄n̄ ē q̄ ē iust̄ iudex. cui⁹ iudicū
n̄ potest̄ effugere p̄ sup̄biā vīam. siue sit̄ i ori
ente siue i occidente. siue i mōrib⁹ ēt alētissimis ca
stra ⁊ domos habeat̄. **E**st̄ sb̄iūt̄. p̄pha. **B**unc. **I**
i sup̄biā. **B**ūltat̄. **I**i futura vita: ⁊ q̄nḡ h̄ i mō
i b̄uc̄. **I**. b̄ulēt̄. **C**aptat̄. **M**ultiplicādo ei b̄tu
re: ⁊ rādē cū i gl̄ia coronādo. **L** q̄ calix i manu

dñi. **J**Calix. i. disp̄satio diuī iudicij: i q̄ppinat̄
vīnicuq̄ p̄ mērito suo s̄i. ppinaq̄ d̄ calice. **L**alix
vīni mēri. i. i q̄. ppinaq̄ vīnū mey. i. vīta. c̄n
na. plenus mīxto. i. p̄ea q̄ porans mali. v̄ruq̄
ei cōcurrē i diuī iudicij. **E**t seq̄. **E**t iclinab̄
ēt b̄ i b̄: v̄p̄t̄ f̄x̄ eī n̄ ē c̄ximantia: bibēt ex eo
oēs p̄cōres fr̄e. **J**. q. d̄. **D**e iclinab̄ p̄dicē calis
ēt ex b̄ i b̄: q̄ p̄ illū calice: ⁊ bōis bona: ⁊ malis
mala. ppinat̄. v̄p̄t̄ fund⁹ calicē i q̄ sūt feces n̄
ē evacuat̄. q̄ p̄ remāt̄ et i deōt̄ ad puniendū
p̄cōres. **E**t null⁹ q̄n̄tūq̄ alt̄ p̄ sup̄biā p̄t̄ ef
fugere penas eī. n̄ ille calix penaz. ē iā p̄les
n̄: q̄ ex eo bibēt oēs p̄cōres fr̄e. **E**t cēnū n̄ eas
Qvia i ḡis i p̄cedētib⁹ f̄mōib⁹ (cuabit z̄.
vīlū ē de ml̄tiplici sup̄bia interiori ⁊ exteriori.
Nunc p̄n̄r̄ vidēt̄ erit de triplici vanitate et
sup̄bia boīm. i q̄ dñi ml̄tiplicis p̄les offendū.
et alij̄ vīz aut n̄q̄ de b̄z erunt

In excessu equorum
In sup̄fluitate familiæ s̄i
Superbia ue famulorū

In excessu edificiorū

Pādo ei p̄n̄ḡ boic̄ sup̄bire i eq̄o excedēdō
i numero aut ml̄titudine sine necitate. **Q**via si sup̄flui
ml̄titudo eq̄o n̄ necaria. p̄bītia est regi i lege: **R**as eq̄o
qui habet p̄lm̄ sibi subiectū defendere. pro eis
bellare: i ful̄⁹ aduersariorū rep̄m̄tre ⁊ sic d̄ alij̄
a fortiori b̄ alij̄. p̄bītia ē: qui ad filia n̄ sunt
astricti. **U**n̄ Deū. xvij. d̄. **L**ur̄x fuerit p̄sticu
r̄ n̄ ml̄tiplicab̄ sibi eq̄o. s. ad iactātiā ⁊ pom̄
pe on̄stionē. **S**z em ad sui stat̄ decentiā et regni
defensionē: ut exponit Ni. de ly. **I**n q̄ rep̄bendū
tur seclares ⁊ sp̄nales: q̄ absq̄ necitate h̄nt ml̄
rititudinē eq̄o. q̄b ml̄ta iuclīc̄ exponit. q̄ pau
pib⁹ ergare d̄beret. **S**uo mō ml̄ti s̄i q̄ magna
vanitātē ⁊ sup̄biā 2m̄itūe i ornatū ⁊ gainēt̄
eq̄o. q̄nḡ auro ⁊ argēto. **E**t ch̄i: clamāt̄ i su
is paupib⁹ nudis ⁊ famelic̄ audis̄ nolit̄. **S**ūt
z̄ etiā excedēt̄ i equeatiōne siue i currib⁹ sine neci
tate. vīc̄ia q̄. p̄ soli⁹ pom̄e on̄stio e q̄s ascēdun̄:
nec pedestres ad ecclīa ire volūt̄. ēt p̄ vīnā ciu
ras plateā: s̄i i eq̄o: currib⁹ aut̄. v̄b̄icul̄ vīt̄ et
mīst̄. q̄b b̄n̄ ait̄ p̄. **P**edes b̄nt̄ ⁊ n̄ ambu
labūt̄ z̄. **E**t dīci notans sine necitate: sec̄ si ade
rit necitas. **D**ē oīporēs q̄s tē p̄ dinumera
re eos: q̄ fastū sup̄bie exercēt̄ i eq̄o: i frenis: ⁊ sel
lis: i calcarib⁹ ⁊ itrepis. **T**les de sudorib⁹ pau
per. viuūt̄: ⁊ paupib⁹ mībil tribuūt̄ nec eos de
fendūt̄. **E**t vīnā illos suis laborib⁹ n̄ spolias
rēt̄. Quo s̄i ēt̄ t̄les qui mīt̄ paupib⁹. p̄ suis la
borib⁹ debitorēs existūt̄: ⁊ eis sarissacere diffi
rūt̄ aut̄ nolit̄. **T**les paupes re d̄ Bē. i q̄dāz
ep̄la ad henricū senonē, ep̄tn. **E**t i flōt̄. lib. iij.
c. xvij. cōquerūt̄ corā dō ⁊ i corde. q̄ sua n̄ auē
dēt̄ postulare agre. q̄b p̄ sue vite necitate h̄nt
pot̄ sup̄plicare. **I** i futuro iudicio: stante pro
eis p̄t̄e orphanorū ⁊ iudiceviduaorū. stabūt̄ i ma
gna 2m̄t̄ia adūs⁹ eos q̄ se angustiauerit̄. ⁊ q̄ ab
stulerit̄ labores eoz. **E**t audiēt̄ vox iudicis: q̄z
diu n̄ fecis̄. vīni ex munimis meismib⁹ n̄ fecis̄

D
sup̄fi
tas fa
lie